

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

REKABET KURUMU
Tarih : 04.04.2014
Sayı : 1940

ESAS NO : 2013/1332
KARAR NO : 2014/160

DAVACI : OYAK BETON SAN. VE TİC. A.Ş.
VEKİLLERİ : AV. ŞAHİN ARDIYOK, AV. BAHADIR BALKI
AV. MEHMET FERİDUN İZGİ
Francalacı Sk. Çamlıca Köşkü No:28 Arnavutköy
Beşiktaş/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI/ANKARA
VEKİLİ : AV. ERTÜL ATAKAN-Aynı Yerde-

DAVANIN ÖZETİ : Sakarya ilinde hazır beton sektöründe faaliyet gösteren davacı şirket tarafından, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle, aynı Yasa'nın 16. maddesi uyarınca 2.442.180,98 TL para cezası verilmesine ilişkin 28.08.2012 tarih ve 1321-434 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Sakarya ilinde hazır beton sektöründe faaliyet gösteren yedi teşebbüsle ilgili olarak inceleme başlatıldığı ve soruşturma açıldığı, davacı şirketin 20.10.2012 tarihinde yapılması planlanan toplantıya katıldığı, toplantıda Adapazarı'nda uygulanacak hazır beton fiyatlarının ve fiyat dışı satış koşullarının belirlendiği, belirlenen koşulların davacı şirkette de uygulamaya geçirildiği, böylelikle rekabeti bozma amaçlı anlaşma içerisinde hareket edildiği hususlarının tespit edildiği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 16. İdare Mahkemesi'nce duruşma için önceden belirlenen 24/02/2014 günü davacı vekili Av. Bahadır Balkı'nın, davalı idareyi temsilen Av. Ertül Atakan'ın geldiği görülerek yapılan duruşmada taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilip işin gereği görüldü.

Dava; Sakarya ilinde hazır beton sektöründe faaliyet gösteren davacı şirket tarafından, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle, aynı Yasa'nın 16. maddesi uyarınca 2.442.180,98-TL idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulunun 28.8.2012 günlü, 1321-434 sayılı kararının iptali isteğiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesinde; "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan Teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1332

KARAR NO : 2014/160

unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmü yer almış, 16. maddesinde; "Kurul, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerine; ... Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir..." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, anılan Yasa hükümleri dayanak alınarak hazırlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin 5. maddesinde; "(1) Temel para cezası hesaplanırken, Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin;

a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü,

b) Diğer ihlaller için, binde beşi ile yüzde üçü,
arasında bir oran esas alınır.

(2) Birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususlar dikkate alınır.

(3) Birinci fıkraya göre belirlenen para cezası miktarı;

a) Bir yıldan uzun, beş yıldan kısa süren ihlallerde yarısı oranında,

b) Beş yıldan uzun süren ihlallerde bir katı oranında,

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1332

KARAR NO : 2014/160

Arttırılır." hükmü, 7. maddesinde; "Temel para cezası, yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi haricinde incelemeye yardımcı olunması, ihlalde kamu otoritelerinin teşvikinin veya diğer teşebbüslerin zorlamasının bulunması, zarar görenlere gönüllü olarak tazminat ödenmesi, diğer ihlallere son verilmesi, *ihlal konusu faaliyetlerin yıllık gayri safi gelirler içerisindeki payının çok düşük olması gibi haller* ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliği tarafından ispatlanırsa, dörtte bir ile beşte üç arasında indirilebilir." hükmü yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Sakarya ilinde hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin C25 türü hazır beton için aynı fiyatı verdikleri ve aralarında anlaşmaları ileri sürülerek yapılan şikayet üzerine davalı idarece inceleme başlatıldığı ve raporör görevlendirildiği, hazırlanan 10.05.2010 tarih ve 2010-2-320/ÖA-11-373.ESO sayılı Öneri Raporunda; ilgili ürün pazarının hazır beton olduğu ve bu betonun C14, C16, C18, C20, C25 ve C35 şeklinde türlerinin bulunduğu, hazır betonun stoklanmayan ve kısa sürede kullanılması gereken ürün olduğu, şikayete konu olan Belpaş Beton, İnci Beton, Oyak Beton, Arıdil Beton, Çimsa Beton, Nuh Beton, Akyazı Beton, Hendek Hazır Beton, Eksiler Beton ve Karasu Beton adlı firmalarda yerinde inceleme yapıldığı, davacı Oyak Beton'un Adapazarı Tesis Şefi Hakan Çuhadar'ın not defterinde yer alan notlar arasında 20.10.2010 tarihli sayfada "C20 70, C25 73, C3078 (+5 TL pompa ücreti)+ KDV, GRO-250_69, brüt farkı 5+KDV, 20 metreküp ve altında 150+KDV pompa parası ve +5 TL fiyatı yüksek ver." ifalarına yer verildiği, 21.10.2012 tarihinde Hakan Çuhadar'a Genel Müdür Teknik asistanı olan Kemal Göçmen tarafından gönderilen "Adapazarı, Düzce, Bolu ve İzmit illerinde uygulanacak Yeni Beton Fiyatları" konulu e-postada da, "C25/30...73 TL/ m3 ...birim fiyatlar mikserli olup pompalama ücreti olarak 5,00 TL/m3 talep edilecektir. ödeme vadesi 60 gün olacaktır. titizlikle uyulması rica olunur..." şeklinde yazılar yer aldığı, İnci Beton' da yapılan incelemede de, Satış ve Tahsilat Sorumlusu olan Ali Sakarya'nın not defterinin 21.10.2010 tarihli sayfasında, "C25-73+5+KDV82...20m3 altına 150+KDV..." ifadesinin yer aldığı, ayrıca Teknik Koordinatör olan Nazım Doğancı'nın not defterinin 15.10.2010 tarihli sayfasında da, "Çarşamba 14:00 toplantı" ifadesinin bulunduğu, aynı not defterinin 20.10.200 Çarşamba gününe ait sayfasında ise, "Betoncular toplantı 14:00 C25_73+5+KDV.. Brüt +5, 20m3<P-150 TL" ifadesinin yer aldığı, 20.10.2010 tarihli Satış Müdürü Mustafa Köse'nin notları arasında da, "C25-73+5 + KDV 60 gün, brüt -5 TL, p.ücreti- 20m3 150+ KDV" yazısı bulunduğu hususları tespit edilerek teşebbüslerin 20.10.2010 tarihinde yapılması planlanan toplantıya katıldıkları ve hazır betonun fiyat ve fiyat dışı koşullarını belirledikleri, yeknesak bir uygulama geliştirmeye çalıştıkları, ekim ayından sonra fiyatlarda artış gözlemlendiği, ancak bu artışın maliyetlerdeki veya talepteki artıştan kaynaklanmadığı, bu nedenle ilgililer hakkında soruşturma açılması gerektiği önerisinde bulunduğu, getirilen öneri doğrultusunda teşebbüsler ile ilgili olarak soruşturma açıldığı, soruşturma sonucu düzenlenen 17.02.2012 günlü, 2010/2-320/SR sayılı raporda, davacı Oyak Betonun bir müşteriye verilen 19.10.2010 tarihli fiyat teklifini 21.10.2010 tarihinde revize ettiği ve C25 hazır beton için fiyatı 75 TL olarak düzelttiği, İnci Beton'un 22.10.2010 tarihli fiyat listesindeki fiyatların 20.10.2010 tarihli notla birebir aynı olduğu, toplantı notları ve sonrasında yaşanan fiyat artışları karşılaştırıldığında İnci Beton ve davacı Oyak Beton'un 20.10.2010 tarihinde toplantıya (betoncular toplantısına) katıldıkları, toplantıda fiyat ve fiyat dışı koşullar üzerinde anlaşmaları, uygulamada birlik sağlamaya çalıştıkları, Kasım ayında iki firmanın da fiyatlarının artış gösterdiği, ancak aylık maliyetlerdeki değişiklikler (Adapazarı tesis maliyeti) incelendiğinde, C25 türü hazır betonda davacı İnci ve Oyak Beton'un Kasım-2010

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1332

KARAR NO : 2014/160

döneminde maliyetinde düşüş olduğu, dolayısıyla fiyat artışının maliyet artışından kaynaklanmadığı, diğer firmaların ise toplantıya katılıp katılmadıklarının ve fiyatlarını toplantı sonucu oluşturduklarının ispatlanmadığı, İnci ve Oyak Beton yönünden ise anlaşma yaparak rekabetin ihlal edildiği görüşlerine yer verildiği, Öneri ve Soruşturma Raporunda yer alan tespitler ve davacının savunması da alınarak Rekabet Kurulunun 28.08.2012 günlü, 12-42/1321-434 sayılı kararıyla, anlaşma yapmak suretiyle fiyat ve fiyat dışı koşulların kararlaştırılarak rekabet kurallarının ihlal edildiği gerekçesiyle 4054 sayılı Yasanın 16.maddesi uyarınca 2011 mali yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden, Adapazarı hazır beton tesisinin 2010 yılı gelirlerinin davacı şirketin tüm gelirleri içindeki payının yalnızca %1,8'i gibi düşük bir rakama denk geldiğinden indirim uygulanarak %0,8 oranında hesaplama yapılarak davacı şirket adına 2.442.180,98 TL idari para cezası verilmesine karar verildiği, davacı şirket tarafından öneri ve soruşturma raporu tebliğ edilmeden savunma yaptıkları, savunma hakkının kısıtlandığı, hazır beton sektöründe iş gücü transferi ve bilgi akışının hızlı olduğu, hazır betonun homojen bir ürün olduğu, tedarik pazarında rekabet olmadığı, fiyat listesi oluşturularak satış yapılmadığı, teşebbüslerin pazardaki fiyattan her an haberdar olabildikleri, pazarın şeffaf olduğu, pazar paylarının küçük olması nedeniyle rekabeti engellediklerinin ileri sürülemeyeceği, hakkında soruşturma açılan teşebbüslerin satış fiyatlarının, beton üretim maliyetlerinin, satış miktarlarının farklı olduğu, 20.10.2010 tarihli toplantının şirketin kendi içerisinde yapılmış bir toplantı olduğu, Adapazarı'nda pazarın lideri olmadıkları, söz konusu fiyatların piyasada önceden mevcut olduğu, işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıya alınan Yasa hükümleri uyarınca, belirli bir mal veya hizmet piyasasında mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilerek doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan Teşebbüsler arası anlaşmaları ve uyumlu eylemleri önlemek ve bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak amacıyla Rekabet Kurulunun kurulduğu, Kurulca serbest rekabetin etkinliğinin sağlanması amacıyla, rekabet koşullarını bozar nitelikte faaliyet gösteren kişilerle ilgili olarak ihbar üzerine ön araştırma başlatılabileceği, ön araştırma sonucu şikayette bulunulan hususlar yönünden ciddi veriler elde edilmesi durumunda ilgililer hakkında soruşturma açılmasına karar verilebileceği, yapılan soruşturma sonucunda rekabet hukuku ilkelerinin ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde ilgililer hakkında idari müeyyidelerin uygulanabileceği açıktır.

Bakılan uyuşmazlıkta, Adapazarı'nda hazır beton sektöründe faaliyet gösteren bazı teşebbüslerle ilgili olarak şikayette bulunulması üzerine davalı idarece başlatılan inceleme sonucu, İnci Beton çalışanlarına ait ajandanın 15.10.2010 tarihli sayfasında çarşamba günü betoncular toplantısı yapılacağını belirtildiği, takip eden çarşamba gününün 20.10.2010 tarihine denk geldiği, ajandanın 20.10.2010 tarihli sayfasında C25 türü hazır betonun fiyatının 73 TL olarak belirtildiği, 5 TL pompa ücreti alınacağını, brüt fiyatın 5 TL daha yüksek olacağını ve 20 m3 altı satışlarda ilave 150 TL alınacağını ve ödemede 60 günlük vade uygulanacağını ifade edildiği, 21.10.2010 tarihli fiyat listesinde de aynı koşulların yer aldığı, davacı Oyak Beton'da yapılan incelemede de, işyeri çalışanlarına ait ajandanın 20.10.2010 tarihli sayfasında C25 beton fiyatının aynı belirlendiği gibi fiyat dışı satış koşullarının da İnci Beton şirketi ile birebir aynı olduğu, kaldı ki davacı Oyak Betonca

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1332

KARAR NO : 2014/160

bayilerine gönderilen 21.10.2010 tarihli e-postada da bu koşullara yer verildiği, 2010 yılı Kasım ayında Ekim ayına göre hem davacı şirketin hem de İnci Beton'un C25 türü beton fiyatlarının arttığı, buna karşın iki şirketin aynı dönemde aylık ortalama maliyetinin düştüğü göz önüne alındığında, 20.10.2010 tarihinde Adapazarı'nda faaliyet gösteren hazır beton üreticileri arasında bir toplantı yapıldığı, davacı şirket ile İnci Beton'un bu toplantıya katıldıkları, toplantı sonrası fiyatların ve satış koşullarının birbiri ile uyumlu olduğu ve uygulamaya geçirilmesi için işlemler gerçekleştirildiği, dolayısıyla davacı şirket ile İnci Beton arasında C25 türü hazır beton fiyatları yönünden anlaşma yapıldığı ve 4054 sayılı Yasanın yukarıya alınan 4. maddesinin ihlal edildiği anlaşılmış olup, davacı şirkete Adapazarı tesisinden elde edilen iş hacmi ile gelirin tüm iş hacmi ve gelir içerisindeki payının çok düşük olması gözetilerek indirim uygulanmak suretiyle, kurul kararının alındığı 2012 yılı öncesinde oluşan 2011 yılı gayri safi gelirleri üzerinden % 0.8 oranında hesaplama yapılarak 2.442.180,98 TL idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Her ne kadar davacı şirket tarafından, önaraştırma raporunun tebliğ edilmediği, savunma hakkının kısıtlandığı ileri sürülmekte ise de, raporda yer alan ve ticari nitelikte değerlendirilebilecek olan mali bilgiler ayrıştırılarak savunma almak üzere raporlar tebliğ edildiğinden ve davacı şirketçe iddialar doğrultusunda savunma verildiği görüldüğünden, anılan iddialar işlemi sakatlayıcı nitelikte bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 259,45 TL yargılama gideri ile A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 1.500,00 TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, kararın kesinleşmesinden sonra artan posta ücretinin davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 26.02.2014 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
ALİ ÜN
38451

Üye
İBRAHİM ARSLAN
107145

Üye
NURGÜL EKMEKÇİ
107184

<u>YARGILAMA GİDERLERİ</u>	
Başvurma Harcı :	24,30 TL
Karar Harcı :	24,30 TL
Vekalet Harcı :	7,55 TL
Y.D.+Y.D. İtiraz Harcı :	106,10 TL
Posta Gideri :	97,20 TL
TOPLAM :	259,45 TL

